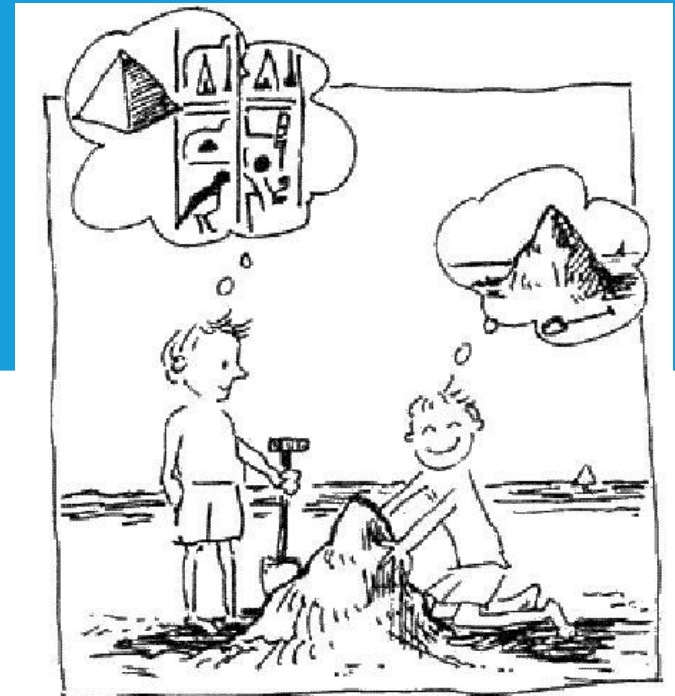

(Vroeg)signaleren, en dan?

Rijswijk, 2 nov. 2023

SPPOH

SAMENWERKINGSVERBAND
PASSEND PRIMAIR ONDERWIJS
HAAGLANDEN

Programma

- Voorstellen
- Wat zie jij eigenlijk?
- Kenmerken, 'Het jongetje'
- Naar groep 1, signaleren
- Bronnen en de ouders ...
- Wat doe jij al?
- Wat is nodig? Zelfsturing
- Stof tot nadenken, vragen
- Wat neem je mee, wat zijn je wensen?
- Einde van de sessie

Er was eens ...

voorstellen

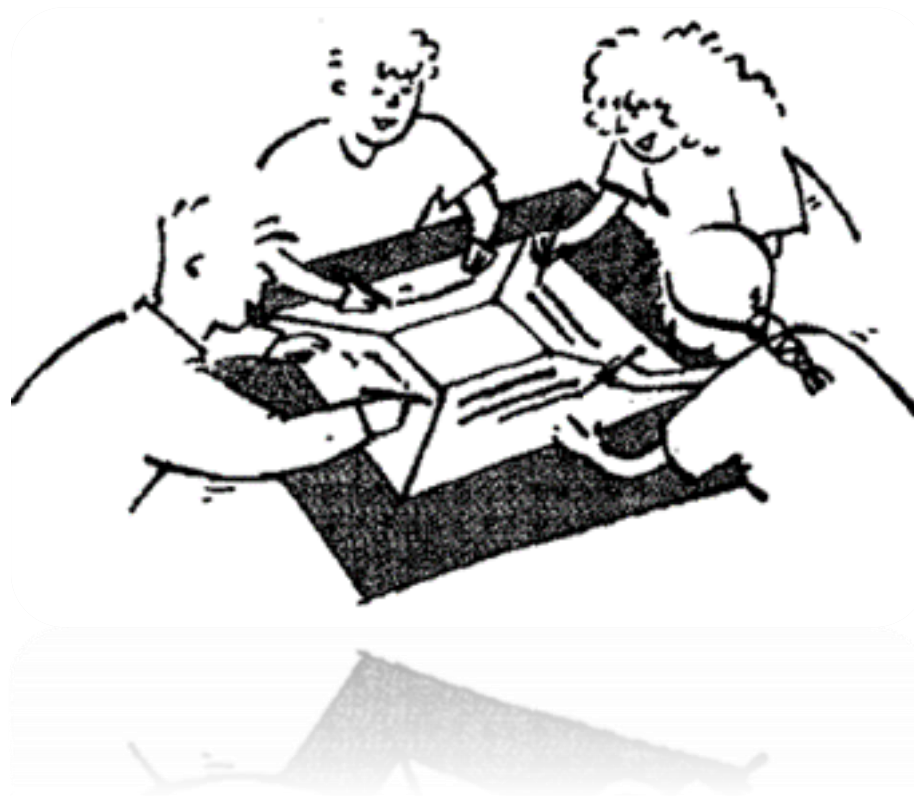

Vroegsignalering? Ja, maar ...

...wij hebben al een volgsysteem... ik heb het al zo druk... hier heb ik me absoluut niet op ingesteld... wat kost dat wel niet?... druk, druk, druk... wat is de precieze doelgroep?... wat is de toegevoegde waarde... nu even niet ... het is een modegril... die werkt niet voor mij... is dit wetenschappelijk onderbouwd?... is het wel bedacht?... wie zit hier nou op te wachten?... waarom niet van... het is nog niet op twitter gevonden... is het een teiltje?... ik heb al last van informatie overload... waar gaat het eigenlijk over?... moeten we er voor zorgen?... valt het onder de taakuren... ik vind het sociaal-emotief... wat onderbelicht... het is toch crisis?... wat schiet ik ermee op... veel te veel tekst... ik lees 't straks wel even bij de tandarts...

**Van ja maar
naar ja en ...**

Wat zie jij eigenlijk?

Kenmerken slimme kleuter

- vlotte motorische ontwikkeling (niet altijd)
- vlotte spraak-/taalontwikkeling, verbaal sterk
- vroege belangstelling voor cijfers/letters (en begrip ervan)
- maakt tekeningen op een hoger niveau dan leeftijdgenootjes
- kan al vroeg een voorbeeldmodel nabouwen
- goed in legpuzzels, maakt moeilijke puzzels voor zijn leeftijd
- alert, sterk gericht op prikkels uit de omgeving
- geeft blijk van gedetailleerde kennis van de omgeving
- vermogen tot reflectie
- toont zich geestelijk vroegrijp
- op jonge leeftijd al bezig met levensbeschouwelijke vragen
- vroege ontwikkeling van 'theory-of-mind'
- hoge vriendschapsverwachtingen
- sterk rechtvaardigheidsgevoel
- snel van begrip
- hoog leertempo
- brede interesse / één of meer specifieke interesses
- brede algemene kennis
- makkelijk problemen oplossen
- creatief en origineel
- leggen van brede verbanden
- apart (subtiel) gevoel voor humor
- sterke behoefte aan autonomie
- onderzoekende houding (exploratief gedrag)
- houdt van uitdagingen
- perfectionistisch
- hoge intrinsieke motivatie/hoge mate van concentratie

kenmerken

Het jongetje ...

De kunstenaar

Als het kon – dan zou ik alles willen kleuren
de bomen zwart – de wolken geel en rood
het gras oranje en de koeien roze
en paarse krentjes in het krentenbrood

Mijn juf die zegt dan altijd: nee, dat kan niet
want gele wolken – da's een beetje raar
maar ach – ze wíl het maar niet snappen:
ik ben gewoon een echte kunstenaar!

Uit: Het grote versjesboek van Marianne Busser en Ron Schröder (blz. 54)

Ter illustratie

1. https://www.fi.uu.nl/video/talentenkracht/H.264/flox_en_de_diertjes.mp4
2. https://www.instagram.com/p/B6bM-Yigw4v/?utm_source=ig_web_button_share_sheet

kenmerken

► Bron: Freudenthal Instituut

► Bron: Instagram, Rachel van Sas
@dehuismuts

Naar groep 1 EN daarna

Bronnen:

- Intakegesprek
 - ... vertellen de ouders wel of niet van de vermoedelijke voorsprong?
 - ... wat zijn de verwachtingen het kind?
- Overdracht PSZ/KDV (met toestemming)
- Observatie bij binnenkomst ...
 - op welke wijze?
 - met een instrument?
 - kindertekening? (<https://www.eniqma.nl/kennisclips/>)
 - wie interpreteert?

EN ... signaleren is een cyclisch proces

Zeggen ouders niets ...

- zijn soms ervaringsdeskundige, negatieve ervaringen uit eigen jeugd
- zien de medewerker als professional/deskundige
- beschouwen ontwikkelingsniveau van hun kind normaal, hebben geen referentiekader
- willen niet gezien worden als “pushend”
- willen geen uitzonderingspositie voor hun kind
- verzwijgen hun gedachten omdat ze problemen willen voorkomen
- beginnen er niet over, omdat ze het niet nodig vinden dat hun kind excelleert, vanwege hun eigen (culturele of sociale) afkomst

... of wel

- geven het aan omdat ze zelf hoogbegaafd zijn en er veel problemen mee hebben (gehad), ze wensen voor hun kind een betere (school)tijd
- hebben meer (oudere) kinderen, die hoogbegaafd zijn, zijn min of meer ervaringsdeskundige
- zien gedrag/kenmerken/ persoonlijkheidseigenschappen die passen bij kinderen met een voorsprong
- menen op grond van lijstjes dat hun kind aan ‘het beeld’ van ‘de hoogbegaafde leerling’ voldoet

ouders

Signaleren bij jonge kinderen

Mismatch met school/
andere leerlingen?

Wat doe jij al?

wat doe je al

Wat is nodig?

Voor pedagogisch medewerkers en leerkrachten:

- bewustwording, dichtbij de praktijk
- benutten meerdere bronnen, w.o. aanwezige observatiesystemen
- deskundigheidsbevordering op een pakkende wijze 😊
- ... aangevuld met lekker veel voorbeelden uit de praktijk

Voor àlle kinderen, en juist voor begaafde kinderen:

- rijk aanbod (o.m. vanuit spel)
- ontwikkeling van het denken (cognitieve functies)
- zelfsturing (executieve vaardigheden) – EF vs IQ

Rijk aanbod, op àlle niveaus

Laagdrempelige voorbeelden op basis van praktijk

- ervaringsverhalen
- videomateriaal (Leerkracht24, Talentenkracht, Vimeo etc.)
(<https://www.fi.uu.nl/publicaties/subsets/fi/index.php>)
- rolmodellen/voorbeeldlessen in de klas

Stimuleren van de leeromgeving van kleuters (toerusting van de leerling: zelfbeeld, zelfsturing, denkontwikkeling)

Deskundigheidsbevordering en kennisdeling, talenten van medewerkers benutten, per locatie een begaafdheidscoördinator of talentencoach

Wat hebben de kinderen èn de medewerkers nodig?

- positieve mindset, tools, netwerken, externe deskundigen

Zelfsturing

Kinderen hebben vaardigheden nodig om taken uit te kunnen voeren:

- nadenken voor je iets doet
- eerder aangeleerde vaardigheden toepassen
- gedrag te controleren
- aandacht schenken aan een taak
- zonder uitstellen beginnen aan een taak
- een plan kunnen maken
- systemen ontwikkelen
- tijd inschatten
- doelen formuleren
- plannen kunnen aanpassen
- zelfevaluatie

■ Bronnen: <https://allesindewind-jongekind.nl/>
Dawson, P. & Guare, R. (2009) Slim maar ...

Stof tot nadenken...

Waar kan ik nog verduidelijken?

Op de agenda:

- Volgende masterclasses
 - 8 febr. 09:30 – 11:00 Betekenisvol verrijken
 - 17 apr. 09:30 – 11:00 Plusklas, middel of doel?
 - 23 mei 09:30 – 11:00 Beleid

De Loods, Treubstraat 31 in Rijswijk

Aanmelden via <https://wp-events.nl/sppoh-masterclass/>

- Conferentie Begaafdheid en inclusiever onderwijs
 - 13 mrt. 13.30 – 16.15 uur | Inloop vanaf 13.00 uur en aansluitend borrel
- Postillion Hotel & Convention Centre, Waldorpstraat 15, 2521 CA Den Haag*

Aanmelden via <https://wp-events.nl/sppoh-conferentie/>

Wat neem je mee ?

... en ze leefden nog lang en gelukkig !